

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2020 ජූලි

යෝජිත උත්තර
(301)

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540 , පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.
දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2020 ජූලි

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය

යෝජිත උත්තර

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න 04
(මුළු ලකුණු 20)

A කොටස

පළමුවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 01 - පාලන ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණයේ දී ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිය රාමුව

(a)

තිරසාර වාර්තාවේ ප්‍රධාන අරමුණ ආයතනයෙහි අතීත කාර්යසාධනය පිළිබඳව සහ පාරිසරික, සමාජීය සහ යහපාලනය පිළිබඳ අනාගත දැක්ම සම්බන්ධ විස්තර ඇල්මැති පාර්ශවයන් වෙත සැපයීමයි.

(ලකුණු 03)

(b)

සංකලිත වාර්තාවක් මූලික වශයෙන් එකිනෙකට සම්බන්ධ වන්නා වූ අන්‍යාය සාධාරණ කරුණු අටක (08) අන්තර්ගතයකි.

1. ව්‍යාපාරික ආකෘතිය
2. සංවිධානමය විශ්ලේෂණය හා බාහිර පරිසරය
3. ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය
4. ඇල්මැති පාර්ශව සබඳතා
5. උපාය මාර්ග සහ සම්පත් වෙන් කිරීම
6. පිටත දර්ශනය
7. පාලනය
8. අවදානම් කළමනාකරණය සහ අභ්‍යන්තර පාලනය

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 05)

දෙවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 01 - පාලන ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණයේ දී ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිමය රාමුව

1. නව තාක්ෂණයට අනුගත වීම
ගණකාධිකාරී විසින් කරනු ලබන සමහර කාර්යයන් තොරතුරු තාක්ෂණය හරහා පහසුවෙන් කළ හැකිය. එබැවින් තොරතුරු තාක්ෂණය ගණකාධිකාරීවරයාට විශාල අභියෝගයක් බවට පත්වේ.
2. සේවාවන් පිටකින් ලබා ගැනීමේ ප්‍රවණතාවය
සාමාන්‍යයෙන් ගණකාධිකාරීවරයා විසින් කරනු ලබන පොත් තැබීම , වැටුප් ගෙවීම වැනි සමහර කෘතීන් බාහිරින් ලබා ගනී. එය සමාගමට වාසි දායක වනු ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගණකාධිකාරීවරයාගේ කාර්යභාරය අඩුවනු ඇත.
3. වාර්තා කිරීමේ සහ අනාවරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවල වෙනස්කම්
ගෝලීයකරණයන් සමඟ කාලානුරූපීව ගිණුම්කරණ හා විගණන ප්‍රමිත වෙනස් වේ.ගිණුම් සකස් කිරීමේදී මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය කිරීමේදී ගිණුම්කරණ වෘත්තීය මෙම වෙනස්කම්වලට අනුකූල විය යුතුය.
4. වෘත්තීය ආචාර ධර්මවලට අනුකූල වීම
වෘත්තීය මණ්ඩලයක සාමාජිකයෙකු ලෙස ඔහු/ඇය අදාළ වෘත්තීය ආචාර ධර්මවලට අනුකූල විය යුතුය. සේවා දායකයා හෝ සේවා යෝජකයා සමඟ හමුවීමේදී මෙම අවශ්‍යතාවය අභියෝගයක් වනු ඇත.
5. ගණකාධිවරුන් ඔවුන්ගේ කුසලතා විවිධාංගීකරණය කර ගත යුතුය
ගතික පරිසර විපර්යාසයන්ට අනුව ගණකාධිකාරීවරුන්ට බදු නීතියේ වෙනස්වීම් සහ ගිණුම්කරණයට අදාළ වෙනත් නීති සමඟ ඔවුන්ගේ කුසලතා විවිධාංගීකරණය කළ යුතුය. බදු පනත සහ වෙනත් පනත් වරින් වර වෙනස් කරනු ලැබේ.එමනිසා වෙනස්කම් පිළිබඳ ඔවුන්ට දැනුමක් ඇත. ඊට අමතරව ඔවුන් නව තාක්ෂණය , සන්නිවේදන කුසලතා ආදිය පිළිබඳ දැනුම ලබා ගත යුතුය.

(ලකුණු 05)

තුන්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(a)

1. ව්‍යාපාරය විසින් සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය තුළ උපලබ්ධි කිරීමට හෝ විකිණීමට හෝ පරිභෝජනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ නම්.
2. ව්‍යාපාරය විසින් මූලිකව වෙළඳාම් කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් වත්කම් රඳවාගෙන තිබේ නම්
3. වාර්තාකරණ දිනයේ සිට මාස 12 ක කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ වත්කම් උපලබ්ධි කිරීමට අපේක්ෂා කරයි නම්
4. භාවිතය පිළිබඳ තහනමක් (සීමාවක්) පනවා නැති මුදල් සහ මුදල් හා සමාන වත්කම් (සීමාවක් හෝ තහනමක් යනු වාර්තාකරණ දිනයෙන් පසු මාස 12 ක කාලය තුළ භාවිතයට හෝ බැරකම් පියවීමට ගත නොහැකි වන ලෙස ඊතියක් ක්‍රියාත්මක වීමයි)

(ලකුණු 03)

(b)

1. ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තයන්හි වෙනස්වීම්
2. සේවක ප්‍රතිලාභ සැලසුම්වල ආයු ගණක ලාභ හා අලාභ
3. විදේශීය මෙහෙයම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිවර්තනයේදී ඇතිවන විනිමය ලාභ සහ අලාභ
4. විකිණීම සඳහා තිබෙන මූල්‍යවත්කම් මත ලාභ සහ පාඩු නැවත මැනබලා ගණනය කිරීම.
5. මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම් ගනුදෙනුවකදී ඉදිරි රැකුම් උපකරණ මත ඇතිවන ලාභ සහ අලාභයන්හි අදාළ කොටස

(ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)

හතරවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිඋරවී කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(a)

1. වත්කමක් නොමැති වීම හෝ භෞතික හානිය පිළිබඳව සාක්ෂි තිබීම
2. වත්කමෙහි වෙළඳපොල අගයෙහි ප්‍රමාණාත්මක පහළ යාමක් සිදුවීම.
3. ආයතනයේ ක්‍රියාත්මක වන පරිසරය තුළ තාක්ෂණික, වෙළෙඳපොල, ආර්ථික හෝ තෛතික පරිසරයේ සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක වෙනස්වීම් ආයතනයට අහිතකර ලෙස බලපෑම.
4. අදාළ කාලසීමාව තුළ වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාත හෝ ආයෝජන සඳහා වන වෙනත් වෙළෙඳපොළ ප්‍රතිලාභ අනුපාතය ඉහළ ගොස් ඇති විට එම වෙනස්වීම් වත්කමේ අයකර ගත හැකි ප්‍රමාණය අඩු වීමට බලපානු ඇත.
5. අස්තීත්වයේ ශුද්ධ වත්කම්වල ධාරණ අගය එහි වෙළෙඳපොළේ ප්‍රාග්ධනික අගයට වඩා වැඩි වීම.
6. අදාළ කාල සීමාව තුළ ආයතනයට අහිතකර ලෙස බලපාන සැලකිය යුතු වෙනස්කම් සිදු වී ඇති විට. මෙම වෙනස්කම් අතර වත්කම් නිෂ්ක්‍රීය වීම , ක්‍රියාකාරිත්වය අත්හිටුවීමට හෝ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට සැලසුම් කර තිබීම.
7. වත්කමක ආර්ථික කාර්ය සාධනය බලාපොරොත්තු වූවාට වඩා අයහපත් වීම.

(ලකුණු 02)

(b)

අයකරගත හැකි අගය යනු සාධාරණ වටිනාකමෙන් වැඩි විකිණුම් පිරිවැය අඩු කළ වටිනාකම හෝ භාවිතයට ගැනීමේ අගය යන දෙකෙන් වැඩි අගයයි.

සාධාරණ වටිනාකමක් විකිණුම් පිරිවැය අඩු කළ වටිනාකම - මිලියන 2
භාවිතයේ වටිනාකම - මිලියන 2.5

භාවිතයට ගැනීමේ අගය වන මිලියන 2.5 වැඩි අගයක් ගනී.
මිලියන 2.5 නැවත අය කර ගත හැකි වටිනාකම වේ.

$$\begin{aligned}
 \text{එමනිසා , භාවිතකරණ අලාභය} &= \text{ධාරණ අගය} - \text{අයකරගත හැකි අගය} \\
 &= 3.5 - 2.5 \\
 &= \underline{\underline{\text{මිලියන 1}}}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 20)

A කොටසෙහි අවසානය

පස්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 03 - ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

සීමාසහිත රෝයල් (පුද්ගලික) සමාගම

2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය

(රු'000)

මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්හි මුදල් ප්‍රවාහයන්		
බදු අයකිරීමට පෙර ශුද්ධ ලාභය (140+205+100)		445
ගැලපුම්		
පොලී වියදම	295	
වත්කම් විකිණීමේ ලාභ (W-1)	(550)	
ක්ෂය (2,090+1,250-1,810)	1,530	1,275
කාරක ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්වීම් වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය		1,720
ගෙවූ ආදායම් බදු (W2)		(435)
කාරක ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්වීම් වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය		1,285
කාරක ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්වීම්		
නොගය (වැඩිවීම)	(400)	
ණයගැනියෝ (අඩුවීම)	182	
ණයහිමියෝ අඩුවීම	105	(113)
මෙහෙයුම් වලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය වලින් මුදල් ප්‍රවාහය		1,172
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් වලින් මුදල් ප්‍රවාහය		
දේපල, පිරිසත හා උපකරණ විකිණීමෙන් ලද මුදල්	1,800	
දේපල, පිරිසත හා උපකරණ මිලට ගැනීමට ගෙවූ මුදල් (3,838-2,500-4,205)	(2,867)	(1,067)
ගෙවූ ලාභාංශ	(100)	
දිගුකාලීන ණය මගින් ලබාගත් මුදල්	800	
ගෙවූ ණය	(650)	
ගෙවූ ණය පොලී (W-3)	(215)	(165)
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දැති සිදු වූ ශුද්ධ වෙනස		(60)
කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේදී මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දැ		457
කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දැ		397

පෙරවැඩ

(W-01) ඉවත්කිරීමේ ගිණුම

පිරිවැය	2,500	සමු. ක්ෂය	1,250
ලාභය	550	මුදල්	1,800
	3,050		3,050

(W-02) ආදායම් බදු

මුදල්	435	ශේ / ඉ / ගෙ	450
ශේ / ප / ගෙ	220	ලා/ලා	205
	655		655

(W-03) ණය පොළී ගිණුම

මුදල්	215	ශේ / ඉ / ගෙ	100
ශේ / ප / ගෙ	180	ලා/ලා	295
	395		395

(මුළු ලකුණු 10)

භයවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවධානයකින් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවධානයකින්

(a)

- මෙය LKAS 10 ට අනුව ගැලපිය යුතු ගනුදෙනුවක් වන අතර, ගිණුම්කරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසු ගනුදෙනුකරුගේ බෙහෙවින් භාවිත වන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ගැලපීමක් අවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව මෙම මිලියන 7 බොල් ණය ලෙස සටහන් කළ යුතුය.
- මෙය LKAS 10 ට අනුව ගැලපිය යුතු ගනුදෙනුවක් වන අතර සෑම වසරකම වාර්ෂික ප්‍රසාද දීමනාවක් ගෙවන බැවින් මේ සඳහා ටෝකියෝ ඔටෝ (පුද්ගලික) සමාගමට සම්මුතීක බැඳීමක් ඇත. එමනිසා රුපියල් මිලියන 12 ක ප්‍රසාද දීමනාව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගැලපිය යුතුය.

(ලකුණු 04)

(b)

පරිච්ඡේද 02 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ උදාහරණ

ජංගම නොවන වත්කම්	
පාවිච්චි කිරීමේ හිමිකම (3,281,945+400,000)	3,681,945
ජංගම නොවන වගකීම්	
කල්බදු ණයහිමියෝ - එක් වර්ෂයකට වැඩි	1,240,111
ජංගම වගකීම්	
කල්බදු ණයහිමියෝ - වර්ෂයක් ඇතුළත	1,087,719

පෙර වැඩ

මුදල් ප්‍රවාහ	වටිමේ සාධකය	වර්තමාන අගය
1,413,600	0.8772	1,240,000
1,413,600	0.7695	1,087,765
1,413,600	0.675	954,180
		3,281,945

විකල්ප ක්‍රමය

$1,413,600 = \underline{1,240,000}$
1.14

$1,413,600 = \underline{1,087,719}$
1.14²

$1,413,600 = \underline{953,846}$
1.14³

	පොලිය	චාරිකය	ප්‍රාග්ධනය	හිඟ මුදල
3,281,945	459,472	1,413,600	954,128	2,327,817
2,327,817	325,894	1,413,600	1,087,706	1,240,111
1,240,111	173,615	1,413,600	1,239,984	-

(ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 10)

හත්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(a)

1. ඉඩම = තාවකාලික වෙනස්වීම් නොමැත
2. පිරිසක හා උපකරණ - බදු පදනම = 40,000-16,300 =23,700
 තාවකාලික වෙනස = 32,500-23,700 =8,800
 විලම්බිත බදු වත්කම = 8,800 X 14%
 = **1,232**

ධාරණ අගය	බදු පදනම	තාවකාලික වෙනස
32,500	23,700	8,800

විලම්බිත බදු වගකීම = 8,800 X14%
1,232

3. පාරිතෝෂික - අඩු කළ හැකි තාවකාලික වෙනසවිම්

පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම	බදු පදනම	තාවකාලික වෙනස
(12,000)	-	(12,000)

විලම්බිත බදු වගකීම = 12,000 X14%
1,680

(ලකුණු 06)

(b)

විලම්බිත බදු වගකීම් ගිණුම (රු'000)

ලා/ලා	1,680	ශේ / ඉ / ගෙ	810
ශේ / ප / ගෙ	<u>362</u>	ලා/ලා	<u>1,232</u>
	<u>2,042</u>		<u>2,042</u>

(ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය

අටවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 04 - මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන දත්ත සහ තොරතුරු අර්ථකථනය කිරීම

අනුපාත සහ මූල්‍ය නොවන දත්ත සහ තොරතුරු භාවිතා කරමින් ආයතනයක මූල්‍ය වාර්තාව , මූල්‍ය තත්ත්වය, කාර්ය සාධනය සහ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව ඇතුළත් සාරාංශ වාර්තාවක් සකස් කිරීම.

(a)

අනුපාතය	සූත්‍රය	සූත්‍රය	අනුපාතය /දින/වාර
(i) දළ ලාභ අනුපාතය	දළ ලාභය/විකුණුම් * 100	29,600/92,500*100	32%
(ii) ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය	බදුපෙර ලාභය / විකුණුම් *100	5,500/92,500*100	6%
(iii)ණය ගැති එකතු කිරීමේ කාලය	ණයගැතියන්ගේ සාමාන්‍යත් / ණයට විකුණුම් * 365	(11,700+12,700)/2)/92,500*365	දින 48
(iv) තොග නේවාසික කාලය	තොග සාමාන්‍ය / විකුණුම් පිරිවැය * 365	(15,000+16,500)/2)/62,900*365	දින 91
(v) ජංගම අනුපාතය	ජංගම වත්කම් : ජංගම වගකීම්	31,300 :19,000	1.65:1
(vi) පොළී ආවරණ අනුපාතය	පොළී හා බදු ගෙවීමට පෙර ලාභය / වාර්ෂික පොළිය	10,700/2,200	වාර4.86

(ලකුණු 06)

(b)

පරිච්ඡේද 04 - මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන දත්ත සහ තොරතුරු අර්ථකථනය කිරීම

1. ලාභදායීකත්වය

දළ ලාභ අනුපාතය

සමාගමේ 2019 වර්ෂයේ 30% ක් වූ දළ ලාභ අනුපාතය 32% (2% ක වැඩි වීමක්) දක්වා වැඩි වී ඇති අතර මෙයින් පෙන්නුම් කරන්නේ සමාගමට එහි ලාභදායීකත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට හැකියාවක් ඇති බවයි. විකුණුම් මිලෙහි වැඩි වීමක් හෝ නිෂ්පාදන පිරිවැයට සාපේක්ෂව කාර්යක්ෂමතාවයේ වැඩි වීමක් මේ සඳහා බලපෑ හැක. ප්‍රමාණවත් තොරතුරු නොමැති නිසා , පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් සමාගමේ ලාභදායීකත්වය වැඩි දියුණු කිරීම / සිදුකර ඇතැයි සිතීමට බොහෝ ඉඩ කඩ තිබේ.

ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය

ශුද්ධ ලාභය (බදු ගෙවූ පසු) සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වී ඇත. පසුගිය වර්ෂයේ 10% ක් වූ ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය මෙම වර්ෂයේ 6% ක් වී ඇත (4% ක අඩු වීමක්) . දළ ලාභය අඩු කරන ප්‍රධාන සාධක වන නිෂ්පාදන නොවන පොදු කාර්ය සහ වෙනත් විකුණුම් ආශ්‍රිත වියදම් සලකා බැලීම ඉතා වැදගත් වේ.වැදගත් කරුණ නම්, දළ ලාභ අනුපාතය 4.05 කින් අඩු නොවූ නමුත් දළ ලාභයේ වැඩි දියුණු කිරීම ද මෙම පහත වැටීම මගින් ඉවත් කර ඇත. එබැවින් සමස්ත පහත වැටීම 6.05% කි. එබැවින් කළමනාකරණය විසින් එම වියදම් පිළිබඳව මනා පාලනයක් කළ යුතුය.

2. කාර්යක්ෂමතාව

ණය එකතු කිරීමේ කාලය

ණය එකතු කිරීමේ කාලය දින 45 සිට දින 48 දක්වා වැඩි වී ඇත. මෙයින් ණය එකතු කිරීමේ අකාර්යක්ෂමතාවය පෙන්නුම් කරයි. එබැවින් සමාගම දිගු කාලීනව ලැබිය යුතු ණය තබා නොගෙන එම ණය එකතු කිරීම සඳහා විවිධ උපාය මාර්ග අනුගමනය කළ යුතුය.

තොග නේවාසික කාලය

පසුගිය වර්ෂය හා සංසන්දනය කරන විට තොග නේවාසික කාලය පසුගිය වර්ෂය දින 85 ක් වූ අතර මෙම වර්ෂයේ දින 91 ක් වී ඇත. මෙයින් අදහස් කරන්නේ තොග විකුණුම් බවට පරිවර්තනය කිරීමට සැලකිය යුතු කාලයක් ගත වන බවයි. මෙය වෙළඳාමේ මන්දගාමී වීම නිසා විය හැකිය. විශේෂයෙන් ප්‍රවර්තන වර්ෂය තුළ නිෂ්පාදන සඳහා ඇති ඉල්ලුම අඩු වී ඇත.

3. ද්‍රවශීලතාවය

ජංගම අනුපාතය

මෙම අනුපාතය මුළු ජංගම වත්කම් භාවිතා කරමින් පවතින වගකීම් පියවීම සඳහා ව්‍යාපාරයට ඇති හැකියාව පෙන්නුම් කරයි. 2:1 පිළිගත හැකි අගය වේ. පෙර වර්ෂයේ 1.94: 1 හා සසඳන විට ප්‍රවර්තන වර්ෂය සඳහා එය 1.65: 1 ක් විය. වර්තමාන අනුපාතය අවදානම් කලාපයක පවතින බැවින් මෙය කළමනාකරණයට රතු කොඩියක් වන අතර සමාගම ආක්‍රමණශීලී කාරක ප්‍රාග්ධන උපාය මාර්ගයන් (උපරිම ණය කාලයක්) අනුගමනය කළ යුතුය. වගකීම් සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ජංගම වත්කම් පවත්වා ගැනීම සමාගමට ඉතා වැදගත් වනු ඇත. කළමනාකාරිත්වය විසින් වර්තමාන ආකාරයට ක්‍රියාත්මක වන්නේ නම් වර්තමාන උපාය මාර්ගය සාර්ථක වනු ඇත. කෙසේ වෙතත් සමාගම සිය වර්තමාන වත්කම් වැඩි කරන්නේ නම් සමාගමට වඩා හොඳ තත්වයක සිටිය හැකිවනු ඇත.

4. ආයෝජනය

පොළී ආවරණ අනුපාතය

ව්‍යාපාරය තමන්ට ණය දෙන පාර්ශවයන්ට පොළී ගෙවීමට ප්‍රමාණවත් ලාභයක් උපයා ගන්නේද යන්නයි. ශුද්ධ ලාභයේ අඩු වීමක් ඇතත් මෙම වර්ෂයේදී පොළී ආවරණ අනුපාතය වර්ධනය වී ඇති අතර ණය ලබා ගෙන ඇති පොළී අනුපාතය කුමක්ද යන්න බැලීමද වැදගත් වේ. ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ දී විවලය අනුපාත වලට ණය ලබා ගැනීම පොළී ආවරණ අනුපාතයේ වර්ධනයට හේතු විය හැක. මෙමගින් සමාගමට ඇති ණය පියවීමේ හැකියාව ණය දෙන පාර්ශවයන්ට පෙන්නුම් කෙරේ.

(ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 12)

නවවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 05 - ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය ශ්‍රී.ලං.ගි.ප්‍ර. 10 (SLFRS 10)

(a)

කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම	රු'000
ආයෝජනය	40,000
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම	<u>10,000</u>
	50,000
අඩු කළා: ශුද්ධ වත්කම්	
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	(40,000)
රඳවාගත් ලාභය	<u>(5,000)</u>
කීර්තිනාමය	<u>5,000</u>

(ලකුණු 03)

(b)

සී/ස සන් පොදු සමාගම
 2020 මාර්තු 31 දිනට
 ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

(රු. 000)

වත්කම්			
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපල පිරිසන, හා උපකරණ (80,000+42,000-1,800)	120,200		
සමුච්චිත ක්‍ෂය (34,000+6,000-200)	<u>(39,800)</u>		80,400
කීර්තිනාමය			<u>5,000</u>
			85,400
ජංගම වත්කම්			
නොගය '(12,000+13,500-300)	25,200		
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ '(8,000+9,000-3600)	13,400		
මුදල්	<u>4,500</u>		43,100
මුළු වත්කම්			128,500
හිමිකම හා වගකීම්			
හිමිකම			
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	70,000		
රඳවාගත් ලාභය (W-2)	<u>17,220</u>		87,220
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම (W-1)			10,580
වගකීම්			
ජංගම වගකීම්			
වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ '(21,300+13,000-3,600)			30,700
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්			128,500

පෙර වැඩ

(රු.'000)

(W-1)- පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම

නොග මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභය (W3)	60	ආයෝජන	10,000
ශේ/ප/ගෙ	10,580	රඳවාගත් ලාභය (8,000-5,000)*20%	600
		ක්ෂය	40
	10,640		10,640

(රු.'000)

(W-2)- ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභය

තොග මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභය (W3)	240	ශේ/ඉ/ගෙ	16,700
පිරියත විකිණීමේ ලාභය	1,800	ක්ෂය	160
ශේ/ප/ගෙ	17,220	රඳවාගත් ලාභය -3,000X80%	2,400
	<u>19,260</u>		<u>19,260</u>

(W-3) -තොග මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභ

=3,000X120%X50%=1,800

=1,800/120*20

=**300**

(W-4)- පිරියත විකිණීමේ

ලාභය

=5,000+800-4,000

=**1,800**

(ලකුණු 10)
(මුළු ලකුණු 13)

නවවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 03 - ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

(a)

සී/ස ඩයනා සමාගම

2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

ලාභා/ලා සහ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය

"රු 000"

විකුණුම්		281,900
විකුණුම් පිරිවැය (198,500+500)		(199,000)
දළ ලාභය		82,900
වෙනත් ආදායම් (3,000+1,500)		4,500
අඩු කළා : වියදම්		
පරිපාලන වියදම් (W-2)	(30,040)	
බෙදාහැරීමේ වියදම් (W-1)	(24,785)	
මූල්‍ය වියදම් (8,400-450)	(7,950)	(62,775)
බදු පෙර ලාභය		24,625
ආදායම් බදු (W-3)		(2,300)
වසරේ බදුපසු ලාභය		22,325
අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම්		3,700
ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය		
		<u>26,025</u>

(ලකුණු 10)

(b)

පරිච්ඡේද 03 - ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය

සී/ස වයනා සමාගම

2020 මාර්තු 31 දිනට

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

"රු 000"

ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල, පිරිසත හා උපකරණ		42,035
ප්‍රාග්ධන නොනිමි වැඩ (8,200+450)		8,650
ජංගම වත්කම්		
නොගය (39,400-500)	38,900	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ (28,100+1,500-2,960)	26,640	
කලින් කළ ගෙවීම් හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ	900	
මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ	10,700	77,140
මුළු වත්කම්		127,825
හිමිකම් හා වගකීම්		
හිමිකම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	50,000	
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ (අතිරික්ත)	3,700	
රඳවාගත් ඉපයීම්	34,325	88,025
ජංගම නොවන වගකීම්		
12% බැංකු ණය - ජංගම නොවන කොටස	3,000	
සේවක ප්‍රතිලාභ	4,500	7,500
ජංගම වගකීම්		
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	29,100	
වර්තන බදු	1,750	
බැංකු ණය - ජංගම කොටස	1,000	
ගෙවිය යුතු උපචිත වියදම්	450	32,300
මුළු හිමිකම හා වගකීම්		127,825

(ලකුණු 08)

(c)

සී/ස ඩයනා සමාගම
2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ස්කන්ධයේ වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය

"රු 000"

විස්තරය	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	රඳවාගත් ඉපයීම්	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය පොදු	එකතුව
2019.04.01 දිනට ශේෂය	50,000	17,000	-	67,000
වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය	-	-	3,700	3,700
ගෙවූ ලාභාංශ	-	(5,000)	-	(5,000)
වර්ෂය සඳහා ලාභය	-	22,325	-	22,325
	50,000	34,325	3,700	88,025

(ලකුණු 03)

(d)

සී/ස ඩයනා සමාගම
2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
දේපල, පිරිසත හා උපකරණවල වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය

"රු 000"

විස්තරය	ඉඩම්	ගොඩනැගිලි	මෝටර් රථ	පරිගණක මෘදුකාංග	එකතුව
පීරිවැය					
2019.04.01 ශේෂය	20,000	12,000	7,300	5,000	44,300
එකතුකිරීම්	-	-	-	9,000	9,000
ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම්	3,700	-	-	-	3,700
2020.03.31 ශේෂය	23,700	12,000	7,300	14,000	57,000
ක්ෂයවීම්					
2019.04.01 ශේෂය	-	4,800	3,200	3,000	11,000
සම්මුචිත ක්ෂයවීම්	-	240	1,825	1,900	3,965
2020.03.31 ශේෂය	-	5,040	5,025	4,900	14,965
2020.03.31 දිනට ධාරණ අගය	23,700	6,960	2,275	9,100	42,035

(ලකුණු 04)

පෙර වැඩ

W-1 බෙදාහැරීමේ වියදම්

ශේෂ පිරික්සුම අනුව ශේෂය.	23,400
ක්ෂය- මෝටර් රථ	1,825
අඩමාන ණය අධි වෙන් කිරීම	(440)
	<u>24,785</u>

W-2 පරිපාලන වියදම්

ශේෂ පිරික්සුම අනුව ශේෂය.	30,350
පරිගණක මෘදුකාංග	(2,000)
ක්ෂය - ගොඩනැගිලි	240
- පරිගණක මෘදුකාංග (W 4)	1,900
රක්ෂණය	(900)
ගෙවිය යුතු වියදම්	<u>450</u>
	<u>30,040</u>

W-3 ආදායම් බදු

මුදල්	1,300	ශේෂය ඉ/ගෙ	750
ශේෂය ප/ගෙ	<u>1,750</u>	ලාභා/ලාභ	<u>2,300</u>
	<u>3,050</u>		<u>3,050</u>

W-4 පරිගණක මෘදුකාංග ක්ෂය

පරිගණක මෘදුකාංග (5,000/5)	1,000
එකතුවීම් (9,000x20%x1/2)	<u>900</u>
	<u>1,900</u>

(මුළු ලකුණු 25)

C කොටසෙහි අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students. These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2020 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)